

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.27.2024.4.1.3.8

Poznań, 17 czerwca 2024 r.

**Pani Małgorzata Wianecka-Nowak
p.o. Dyrektora
Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
Dom Młodzieży
im. Michała Magone**

ul. Aragońska 4
61-616 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie uproszczonym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., poz. 1720 z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 10 maja 2024 r., znak: KN-II.0030.131.2024.1.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 18 października 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Dom Młodzieży im. Michała Magone z siedzibą pod adresem: ul. Aragońska 4, 61-616 Poznań, w dalszej części dokumentu określana także w skrócie: „Placówką”, „POW”, „Domem” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,- Agnieszka Adamczak – Kierownik Oddziału Rodziny,- Katarzyna Brzóska – inspektor wojewódzki,- Edyta Kita – starszy specjalista. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Placówki przeprowadzone były w dniach 14 i 24 maja 2024 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Małgorzata Wianecka-Nowak, p.o. Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Młodzieży im. Michała Magone.</p>

(akta kontroli: str. 1-5)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z p.o. Dyrektora Placówki, Panią Małgorzatą Wianecką-Nowak,
- przeprowadzono oględziny Placówki,
- przeanalizowano przekazaną dokumentację.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Dom Młodzieży im. Michała Magone, w łącznym zakresie objętym kontrolą, oceniono **negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Organem prowadzącym ww. Placówkę jest Towarzystwo Salezjańskie Inspektorii pw. św. Wojciecha z siedzibą w Pile. Jednostka funkcjonuje na podstawie zezwolenia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.3.2019.5, na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej łączącej zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego z liczbą 4 miejsc socjalizacyjnych i 10 miejsc interwencyjnych.

W przedłożonej ewidencji wychowanków wynikało, że w pierwszym dniu kontroli w Placówce przebywało 20 wychowanków, w tym 5 na miejscach socjalizacyjnych, 9 na miejscach interwencyjnych, 4 w ramach tzw. interwencji doraźnej oraz 2 małoletnich obywateli Ukrainy.

Na potrzeby kontroli p.o. Dyrektora przedłożyła także tabelę zawierającą informację o wychowankach przebywających w POW od 1 stycznia 2024 r. do 14 maja 2024 r.

Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, że w od początku roku w POW przebywało 30 wychowanków.

Ustalono, że na 4 miejscach socjalizacyjnych przebywało 6 wychowanków przez okres prawie 2 miesięcy. Zatem w 2024 r. na miejsca socjalizacyjne przejęto 2 wychowanków ponad liczbę miejsc wskazaną w decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Placówki. Pierwszego z nich przeniesiono z innej Placówki administrowanej przez Salezjańskie Centrum Opiekuńczo-Wychowawcze Dom Młodzieży w Poznaniu (zwane dalej

SCOW) 1 lutego 2024 r., a drugiego przeniesiono 8 lutego 2024 r. Mimo przekroczenia liczby dzieci na miejscach socjalizacyjnych p.o. Dyrektora w przypadku pierwszego dziecka nie wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego o zezwolenie na przebywanie w Domu większej liczby dzieci, natomiast w przypadku drugiego dziecka wystąpiła z wnioskiem 15 kwietnia 2024 r., a zatem po upływie ponad 2 miesięcy od umieszczenia dziecka. W związku z wątpliwościami w zakresie spełniania przez Placówkę standardów wynikających z ww. ustawy Wojewoda Wielkopolski odmówił wydania zezwolenia na przebywanie w ww. Placówce zwiększonej liczby dzieci na miejscach socjalizacyjnych.

Z kolei na 10 miejscach interwencyjnych przebywało 14 wychowanków w stosunku, do których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w pieczy (przy czym w okresie objętym kontrolą, 5 wychowanków opuściło Placówkę z miejsca interwencyjnego, w tym jeden przyjęty w 2024 r.). W 2024 r. na miejsca interwencyjne przejęto 4 wychowanków, w tym 3 ponad liczbę miejsc wskazaną w decyzji Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Placówki. Pierwsze przyjęcie nastąpiło 1 lutego 2024 r. i dotyczyło wychowanka przeniesionego z innej Placówki SCOW na ostatnie wolne miejsce interwencyjne. Kolejne przyjęcie z 8 lutego 2024 r. także dotyczyło wychowanka już wcześniej zabezpieczonego w pieczy, a przyjęcie go spowodowało przekroczenie liczby dzieci na miejscach interwencyjnych. Kolejne przyjęcia miały miejsce 26 lutego 2024 r. oraz 14 marca 2024 r. i dotyczyły dzieci po raz pierwszy umieszczonych w pieczy i powodowały dalsze przekroczenia limitu. Dopiero 20 kwietnia 2024 r. nastąpił powrót do liczby dzieci nie przekraczającej limitu miejsc interwencyjnych określonych w ww. decyzji Wojewody.

Mimo przekroczenia liczby dzieci na miejscach interwencyjnych p.o. Dyrektora w przypadku tych trzech wychowanków nie wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego o zezwolenie na przebywanie w Domu większej liczby dzieci. P.o. Dyrektora wystąpiła natomiast 15 kwietnia 2024 r., z wnioskiem o zgodę na przyjęcie dziecka, który jak wynika z przedłożonego wykazu dzieci przebywających w POW był przyjęty w ramach limitu miejsc i takiej zgody nie wymagał. Wskazać należy, że faktyczna maksymalna liczba wychowanków przebywających jednocześnie na miejscach interwencyjnych wynosiła 13.

Zatem stan liczby wychowanków w okresie objętym kontrolą był **niezgodny z ww. zezwoleniem Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.3.2019.5.**

W analizowanym okresie w Placówce na miejscach socjalizacyjnych i interwencyjnych łącznie przebywało do 19 wychowanków. Powyższe było **niezgodne z art. 95 ust. 3 ww. ustawy.** Przyjmowanie dzieci do POW ponad limit bez zezwolenia Wojewody, jest **niezgodne z art. 95 ust. 3a ww. ustawy.**

W 2024 r. w POW przebywało 3 małoletnich obywateli Ukrainy. Jeden z nich został umieszczony w 2023 r. i opuścił Placówkę 10 stycznia 2024 r. W tym przypadku p.o. Dyrektora wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego o zgodę na przybywanie chłopca w Domu poza limitem miejsc i uzyskała ją. 5 lutego 2024 r. do WUW wpłynął wniosek p.o. Dyrektora o zgodę na przyjęcie kolejnego chłopca z Ukrainy, zabezpieczonego wówczas w innej placówce SCOW. Chłopiec został przyjęty do POW 8 lutego 2024 r. mimo, iż p.o. Dyrektora nie otrzymała zezwolenia Wojewody. 9 lutego 2024 r. do Domu został przyjęty kolejny chłopiec z Ukrainy dotychczas przebywający w innej placówce na terenie Miasta Poznania. P.o. Dyrektora

wystąpiła do Wojewody o zgodę dopiero 22 marca 2024 r. W związku z wątpliwościami w zakresie spełniania przez Placówkę standardów wynikających z ww. ustawy Wojewoda Wielkopolski w obu tych przypadkach odmówił wydania zezwolenia na przebywanie w ww. Placówce małoletnich obywateli Ukrainy poza limitem miejsc pismami z 28 maja 2024 r. W pierwszym dniu kontroli obaj chłopcy byli wychowankami Placówki. Przebywanie ww. dzieci w POW wbrew odmowie wydania zezwolenia przez Wojewodę Wielkopolskiego jest **niezgodne z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.)**.

W okresie od 1 stycznia do 14 maja 2024 r. Placówce przybywało 8 wychowanków w ramach tzw. interwencji doraźnej. W przypadku 4 z nich sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w pieczy. Dla 3 z nich sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w pieczy 8 miesięcy przed przyjęciem do POW. Zatem przebywanie tych dzieci poza limitem miejsc w Placówce jest **niezgodne z art. 95 ust. 3a w zw. z art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 ww. ustawy**.

W okresie kontroli do Placówki przyjęto także 3 dzieci poniżej 10 roku życia mimo, iż w Placówce nie była umieszczona matka lub ojciec dzieci oraz nie przemawiały za tym inne szczególne przesłanki, tj. stan zdrowia dzieci lub łączenie ze starszym rodzeństwem. Zatem POW działała **niezgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy**. Wskazać należy, że w przypadku tych dzieci Wojewoda Wielkopolski właśnie ze względu na wiek dzieci odmówił wydania zezwolenia na zwiększenie liczby dzieci na miejscach interwencyjnych i przyjęcie dzieci. Rodzeństwo to mimo postanowienia sądu przebywa w POW na tzw. interwencji doraźnej.

W jednym przypadku przeniesienie dziecka do POW z innej placówki SCOW spowodowało rozdzielenie rodzeństwa. Powyższe było **niezgodne z art. 4 pkt 1 i 4 ww. ustawy oraz z art. 112⁸ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.)**.

W pierwszym dniu kontroli, tj. 14 maja 2024 r. przeprowadzone zostały oględziny pomieszczeń Placówki. Z oględzin sporządzono protokół, podpisany i zaakceptowany przez p.o. Dyrektora Placówki. Oględziny wykazały, że Placówka nie spełnia warunków socjalno-bytowych określonych w § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia. Stwierdzono między innymi brak porządku w Jednostce oraz zniszczenie części sprzętów. Nadto, w trakcie oględzin stwierdzono, że w Placówce znajduje się jedynie 18 łóżek mimo, iż z ewidencji dzieci wynika, że 14 maja 2024 r. w POW przebywało 20 wychowanków. P.o. Dyrektora oświadczyła: *„Obecnie mamy w MM 18 łóżek zwykłych na 20 wychowanków w ewidencji, reszta to łóżka polowe, które są zabezpieczone w magazynie. W razie potrzeby, np. powrotu dzieci z MOW-u i MOS-u lub interwencyjnego przyjęcia możemy te łóżka rozłożyć. Łóżka nie są rozkładane, by nie zabierać dzieciom przybywającym na co dzień w placówce przestrzeni”*. Powyższe wskazuje, że 2 dzieci nie ma stałego miejsca do spania i przechowywania swoich rzeczy, co więcej w Placówce nie ma fizycznie miejsca na dostawienie łóżek i wygospodarowanie przestrzeni dla dzieci. Powyższe jest **niezgodne z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy oraz § 18 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia**.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Książki kontroli” pod nr 10.

IV. UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję zadbać o porządek w Placówce i naprawić lub wymienić zniszczone sprzęty.

V. ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu, zalecam:

1. **stosować się do treści decyzji Wojewody w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Placówki w zakresie liczby miejsc socjalizacyjnych i interwencyjnych z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5 oraz art. 95 ust. 3 ww. ustawy, a w przypadku zamiaru przyjęcia dziecka ponad liczbę miejsc wyznaczoną w zezwoleniu, każdorazowo przed przyjęciem dziecka występować do Wojewody Wielkopolskiego o wydanie odpowiedniego zezwolenia, zgodnie z art. 95 ust. 3a ww. ustawy,**
2. **przyjmować do Placówki małoletnich obywateli Ukrainy po każdorazowym uzyskaniu zgody Wojewody Wielkopolskiego a w przypadku interwencyjnego przyjęcia dziecka, niezwłocznie występować do Wojewody z wnioskiem o pozyskanie takiej zgody, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,**
3. **przyjmować do Placówki interwencyjnie dzieci, wobec których sąd nie wydał postanowienia, na miejsce interwencyjne lub poza limitem miejsc interwencyjnych, zgodnie z art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 w zw. z ust. 3 ww. ustawy, w przypadku interwencyjnego przyjęcia dziecka na podstawie postanowienia sądu przyjąć dziecko na miejsce socjalizacyjne lub interwencyjne, przestrzegając limitu miejsc, zgodnie z art. 103 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 95 ust. 3 ww. ustawy a w przypadku wydania postanowienia sądu po umieszczeniu dziecka w Placówce, przenieść dziecko z tzw. interwencji doraźnej na miejsce socjalizacyjne lub interwencyjne, przestrzegając limitu miejsc, zgodnie z art. 103 ust. 2 pkt 1 i decyzją Wojewody Wielkopolskiego w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Placówki lub za odrębnym zezwoleniem Wojewody, zgodnie z art. 95 ust. 3a ww. ustawy,**
4. **przyjmować do Placówki dzieci powyżej 10 roku życia, zgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy,**
5. **zaprzestać nieuzasadnionego rozdzielania rodzeństwa i respektować prawo dziecka do wychowania w rodzinie, zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy w zw. z art. 112⁸ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,**

6. **zaspokajać niezbędne potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im właściwych warunków bytowych, w szczególności zapewnienia każdemu wychowankowi stałego miejsca do spania i przechowywania swoich rzeczy**, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy oraz § 18 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia.

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano p.o. Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Młodzieży im. Michała Magone, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 7 stron.

Anna Kościańska

Agnieszka Adamczak

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Katarzyna Brzóska

Edyta Kita

Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządziła:
Anna Kościańska
Inspektor wojewódzki
24 czerwca 2024 r.